

ئالوگۆرى كۆنەپەرستانە لە ياساىەكى كۆنەپەرستانەدا

پارتى ديموكراتى كوردستان و ئالوگۆر لە قانونى ئەحزاب

رەبىوار ئەحمەد

پۆزنامەى (الزمان)ى پۆزى ۱۱-۱۲/۵/۲۰۰۲ بلاوى كردهوه كه پەرلەمانى پارتى ديموكراتى كوردستان بريارى لەسەر ئالوگۆرىك داوه لە قانونى ئەحزابى ژماره ۱۷ى سالى ۱۹۹۳دا، واتە ئەو قانونەى كه سالى ۱۹۹۳ لەلایەن پەرلەمانى هاوبەشى يەكيتى نيشتمانى و پارتى ديموكراتى كوردستانەوه پەسەندكرابوو. ئەم ئالوگۆرە پيشتر لە "ئەنجومەنى وەزيرانى حكومەتى پارتى" نامادەكراوو و دواتر دراوتە پەرلەمانەكەى و بريارى لەسەر دراوه. بەپىي ئەو ئالوگۆرە لىرە بەدوا بۆدانى مۆلەت بە ھەر حزبىك كۆمەلەك قەيدوبەندى تازە دريارىكراوو، لەوانە ئەبى ژمارەى دامەزرىنەرانى ھەر حزبىك لە ۵۰ كەس كەمتر ژمارەى ئەندامانىشى لە ۵۰۰ كەس كەمتر نەبىت، ھەروەھا دەبى دامەزرىنەران خاوەنى توانايى و لىھاتويى و جىگا و رىگايەكى كۆمەلەلەتەى و ابن كە بۆ كارى حزبى و سياسى گونجاوبىت و ئەندامانىش خاوەنى رۆشنبرى سياسى و ھوشيارى پىويستىن بۆ ھەلسورانى سياسى. ھەر حزبىكىش بىھوى ھەر كۆمەك و ھاوكارى و پشتىوانىەكى خارجى بە دەست بەينى دەبى پيشتر پەزنامەندى "حكومەتى ھەرىم" وەرگرىت. بە پىي ئەم ئالوگۆرە وەزارەتى ناوخۆ بۆى ھەيە راستەوخۆ ھەر كەنالىكى راگەياندن بە شىوہى كاتى داخات ئەگەر پىي و ابىت لە "ئاسايشى نەتەوہىي و بنەماكانى مەبدەئى نيشتمانى و نامانج و ستراتىژى گەلى كوردستان لايداوه"، تا دواتر دادگا دوابريارى لەسەر دەدات.

ئەم ئالوگۆرە كە بەناوى پتەوكردەوہى پرۆسەى ديموكراسىيەو ھىنراونەتە گۆرى برىتتە لە ھىرشىكى ئاشكراو توند بۆ سەر ھەر جۆرە تروسكايىەكى ئازادى سياسى و تەنانەت ئەو ديموكراسىيەى كە خويان پروپاگەندەى بۆ دەكەن، ھەكردنى ئالای ئىستبدادىكى سياسى رەش و ئاشكرايە.

خودى قانونى ژماره ۱۷ى سالى ۱۹۹۳ لە ناوەرۆكدا قانونىكى كۆنەپەرستانەو دژى ئازادى بوو، قانونىك بوو كە دەيوست كوردستان پاوان بكات بۆ ناسيوناليزم و ئىسلام و جۆرەھا قەيدوبەندى دژى ئازادى ديارى كردبوو بۆ ھەر حزب و لاىەنىكى دىكە. كاتىك ئەم قانونە وەكو پۆزەيەكى پيشنبارى بۆ داىەلۆگ لە ئاستى راي گشتى كۆمەلگادا راگەيەنرا، كەوتە بەر ناپەزايەتى و پەخنى فراوانى خەلك و بزوتنەوہى كۆمونيستى و نوسەران و ھەلسوراوانى سياسى پيشكەوتنخواز. بە دروست زۆركەس بە (قانونىكى بەعسىانە) پىناسەيان كرد. تەنانەت لە ئاكامى ئەم پەخنەگرتنەدا كەسانىك كەوتنەبەر ھەر شەو گۆرەشەى يەكيتى و پارتى. بەلام

سەرئەنجام ئەم دوو حزبه بى گویدانه رای خەلك ئەو قانونەیان پەسەندکرد. له ۹ سالی رابردودا هەرچەندە دەسەلاتی هەردوو حزب پابەندی هیچ قانونیک نەبوون و چ لەبەرامبەر یەکتەری و چ لە بەرامبەر خەلك و هیزه سیاسیهکانی دیکەدا بەپێی بەرژەوهندی و ویستی خۆیان و بە زەبری ملیشیای چەكدار رەفتار و هەلس وکەوتیان کردوه، بەلام هەركات پێویستیان بەوه بوبیت که پۆلهتیکى قانونی بدن بە کردوه دژی ئازادیهکانیان، قانونی ئەحزاب و کۆمەڵەکان و قانونی چاپەمەنییان، بەدەستهوه گرتوه بۆ سەرکوتکردنی خەلك و نەیارانی سیاسی خۆیان. بەلگەکانی ئەم مەسەلهیه زۆرن لەوانه تا ئیستا دواى تییپهپینی ۹ سال بەسەر داواکاری مۆلت لەلایەن (ریکخراوی کوردستانی حزبی کۆمونیستی کریکاری عیراق)هوه، نەمۆلهتی یاسای و نه هیچ وهلامیکیان بهم داوايه نەداوهتەوه، کهچی هەر رۆژه به بههانهی نەبونی مۆلت ریگری بۆ هەلسورانی دروست دەکەن، سەرکوتی دەکەن، هەلسورانی قەدەغه دەکەن و کادران و هەلسوراوانی تیرۆر کوشتار دەکەن. داخستنی (پارتی کاری سەربهخۆیی کوردستان) له لایەن پارتی دیموکراتی کوردستانهوه نمونهیهکی ناشکرای دیکهیه. تەنانەت له بواى چاپەمەنیشدا تا ئیستا هەركامیان چەندین رۆژنامه و گوڤارو بلاوکراوهیان داخستوه و ریگای چاپ و بلابونهوهیان پێناوەن. بۆ زۆریک لەمانه تەنانەت ئەوهیان به پێویست نەزانیوه که بههانه و دادگای نمایشیش نیشان بدن. بۆیه ۹ سالی رابردوو سەرباری ناسەقامگیری و لەرزۆکی دەسەلاتی ئەم حزبانە به کردوه نیشادرا که قانونی ئەحزابی ژماره ۱۷ی سالی ۱۹۹۳ قانونیکى کۆنەپەرستانه و دژی ئازادیه و ماهیهت و سەرچاوهی خۆی دەباتهوه سەر ئەو تەقلیده بهعسیانهیهی که دهیان ساله ههموو نوزهیهکی ئازادی له خویندا نوقم کردوه. خەلكی کوردستان شایهتی ئەوهن لهو ۹ سالهدا هیچ حزبیکی سیاسی که به تهواوی له دهرهوهی فهلهکی ئەوان بوبیت و مخالفهتیکى جدی و ریشهیی لهگهلیان بووبی و سەرۆهری دەسەلات و دەوری باوکایهتی ئەوانی بردبیته ژیر پرسیارهوه، نەیتوانیوه بهپێی قانونهکهی ئەوان مۆلهتی یاسایی بۆ کارکردن وەرگریت. سەرئەنجام ئەو حزبه قانونیانەى ئەمرۆ له ساحهی سیاسی کوردستاندا بەدی دەکرین تەنها بریتین لەوانهى بهکردهوه ئەو جیگاوریگایهیان قبول کردوه که پێرهوی له فەرمانی ئەوان بکەن و لهو سنوره لانهدن که بۆیان دیاریکراوه و هەمیشەش ئامادهبن کاغەزی سپیان بۆ ئیمزا بکەن و تەنانەت ئەو مەرجەش قبول بکەن که دەبی لهسەر سنورهکان بۆ پیشوازی لهگهراوهوهی سەرۆکی ئەحزابی حاکم راوهستن.

ئەم ئالوگۆره تازانهش که پارتی دیموکراتی کوردستان دەستپیشخەری تیاکردوه، هەنگاوێکی دیکهیه بۆ تۆخ کردنهوهی ئەو ماهیهتهی قانونهکه و داخستنی ئەو کون و کەلهبەرانهش که له هەلومەرجی سەرەتای هاتنهسەرکاریاندا نهیاندهتوانی له خەلك و هیزه سیاسیهکانی دیکهی داخهن. ئەو گالتهجاریهی که قورس کردنهوه و توند کردنهوهی مەرجه قانونیهکان و

ئاوه لاكردنى دەستى دەزگاكانى خۇيان بۇ داخستنى دەمى ھىزە سىياسىيەكان، ناو دەننن "پتەوكردنەوھى پرۆسەى ديموكراسى و گونجاندى ياساكة لەگەل ھەلومەرجى ئەمرۆدا" ماناكةى دەكاتە ئەوھى كه ئىستا ئىتر دواى ۹ سال لە دەسەلاتدارىتى و داھات كەلەكە كردن و پتەوكردنەوھى ملىشياو دەزگاكانى دەمكوتكردن، كاتى ئەوھە ھاتوھ ئەو كەلینانە بەرووى خەلك و نەيارانى خۇمان دابخەين كه كاتى خۇى بۇمان نەكراوھ دایبخەين. ئەم تەقلیدەى كه پارتى دەپھەوئى وەكو ئىبداعىكى تازەى ديموكراسى نىشانى بدات، تەقلیدىكى كۆنەو ھەموو دەسەلاتىكى دژى ئازادى پىرەوى ئى كردوھ. ئەمە سەلمىنەرى ئەو راستىيە كه لە ماوھى دەسەلاتى ئەم حزبانەدا ئەگەر تروسكايیەك لە ئازادى و ديموكراسى ھەبویت، نەك بەلگەى ئازادىخووزى و ديموكراسى بوونى ئەوان، بەلكو لەلایەك ئەنجامى ھاتنەمەيدانى خەلك و مقاوھەتى بەرھى ئازادىخووزى و لەلایەكى دىكەوھ ئەنجامى بىتوانایى ئەوان بووھ لە سەركوتكردنىدا. قەیدوبەندەكانى ئەم قانونە چ لە دەقە كۆنەكەیداو چ بە شىوھەىكى زەقتەر لەم ئالوگۆرە تازەیدەدا نموونەيەكە لە عەقلیەتى توتالیتارى ئەحزابى عەشیرەتى چەكدار.

مەسەلەى بنەرەتى لىرەدا ئەوھە كه پارتى ديموكراتى كوردستان بەپىئى كام بنەماى ديموكراسى ئەم مافە بە خۇى دەدات بە ئارەزوو ویستی خۇى قانون بەینى و قانون لابەرى؟ كوا دەولەتى بەرەسمى ناسراوى، كوا پەرەلمانى مەشروعى، كوا بوارو میكانیزمى دەخالەتى خەلك و ھىزەكانى دىكە لەوانەو لە چارەنوسى كۆمەل، تا پارتى بتوانى ناوى "پتەو كردنەوھى پرۆسەى ديموكراسى" لە سىياسەتەكانى بنى. پەرەلمانىكە ۹ سال پىش ئىستا پىكھاتوھو بە ئیعترافى ھەردوو حزبى حاكم تەنانت ئەوكاتەش لە پىكھینانیدا پىرەوى لە ئەنجامى دەنگدانى خەلك نەكراوھ، ھەرۆھا دواى ئەوھى كه لایەنىكى پىكھاتەكەى (واتە یەكیى نىشتمانى) كه نیوھى ئەندامانى پىكدەھینا، ئى چووھتە دەرەوھو ئىتر بە رەسمى ناناسى، سەربارى ھەموو ئەمانە ئەگەر بەپىئى مەبدەئىكى ديموكراسییش بیئت كه خۇيان دیارىیان كردوھ، ۷ سالە ئەو پەرەلمانە تەمەن و صلاحیەتى تەواو بووھ، ئىتر ئىستا بە كام پىوانەى ديموكراسى مەشروعیەت و صلاحیەتى ئەوھى ھەیە قانون دانى و قانون لابەرى؟

تا ئەو جیگایەش بە ناوهرۆكى ئالوگۆرەكان دەگەریتەوھ، ئەگەر ئازادى سىياسى بە مانا واقعیهكەى واتە ئازادى بىقەیدوشەرتى سىياسى لەولاوھ دانین، بەپىئى كام بنەماى ديموكراسى ھەر حزبىكە كه ژمارەى دامەزرینەرانى لە ۵۰ كەسو ژمارەى ئەندامانى لە ۵۰۰ كەس كەمتر بیئت مافى ھەلسورانى نیه؟ بۆچى و بە پىئى كام پىوانەى ديموكراسى ھەر كۆمەلە كەسیكى ئەم كۆمەلگایە نابى مافى ئەوھیان ھەبیئت كەحزبى سىياسى خۇيان دروست بكەن؟ ئایا كاتى خۇى لە دامەزراندنى یەكیى و پارتیدا ئەم مەرجه پەچاوكراوھو دابین بووھ كه ئەمپرو بە زۆرەملا بەسەر كۆمەلگادا فەرزى دەكەن؟ ئایا ناكرى ئەمپرو یەك نەفەر بە تەنھا حیزبىك

دامه زیننی و سبهیننی به شیوازی "دیموکراسی" سه دان هزار کەس لەگەڵ خۆی بخت؟ بە چ پیاوانەیهکی دیموکراسی ئەم مافانە لە خەڵک وەر دەگرنەوه؟ ئەمە چ مەرجێکە بە تاییبەت لەم هەل و مەرجە ی ئیستای کوردستاندا، کە یهکییتی و پارتنی نان و ئاوو هەموو پیداوایستیهکانی ژیانی خەلکی کوردستانیان بە بارمته گرتوو بە زهبری ئەمە پەنجەمۆری خەلکیان بۆ خۆیان بە دەست هیناوه، بە کردەوه خەلک لە ئازادی سیاسی و مافی دروست کردنی حزب و نامرازی هەلسورانی سیاسی بی بهش دەکات و ریگا دەگری لهوهی خەلکی دیکە بتوانن لە دەرەوهی یهکییتی و پارتنیدا حزبی خۆیان دروست بکەن. گومان لەوه نیه مادام پیاوانەیهک لە ئارادا نهبیت ئەگەر ببینن بەم مەرجەشەوه خەلک دەتوانن حزب دروست بکەن ئەوه لە ئالوگۆری ئایندهدا مەرجەکە دەکەن بەوهی کە ژمارهی دامه زیننەران ۱۰۰ و ژمارهی ئەندامان ۱۰۰۰ بیت.

بەلام لەمەش پوچتر ئەو مەرجەیه کە دەلی دەبی "دامه زیننەران لە توانایی و لیها تویی و جیگا و ریگایهکی کۆمه لایهتی و بەهه رەمە ندبن کە لەگەل کاری حزبی و سیاسیدا بیتەوه" ئەمە ئیتر جیگای نەفرهته. من کە بمهوی حزبیکی سیاسی جیاوازو مخالف بۆ پارتنی دروست بکەم، مەرجی مۆله ته که م ئەوه بیت کە پارتنی بریار لەسه ر توانایی و لیها تویی سیاسیم بدات و جیگا و ریگای کۆمه لایه تیم په سه ند بکات. لەمەش سه یروسه مە رتر دەبی کۆمه لیک عه شایه ری ناسیونالیست و ئیسلامی و دیوه خانداری چەند ژنه بریار لەسه ر ئەوه بدن کە ۵۰۰ ئەندامی حزبه که م خاوه ن رۆشن بیری و هۆشیاری پیویست هەن بۆ هەلسورانی سیاسی یان نا. من دەپرسم ئەگەر سه رده می هاوچه رخ سه رده می مودیرن و مەده نیهت بیت و گۆمه لگا و خەلکی کوردستانی ش لەم ئاسته دا دابنرین، ئایا بەم پیاوانه یه پارتنی و یه کییتی خۆیان ئەم مەرجه یان تیا هیه؟ ئەگەر دەلین به لی، من دەپرسم چۆن و به کام پیاوانه و کێ ئەم حوکمه ی سه لماندوه؟ به راستی ئەم مەرجه نه ک هەر به هیچ شیوه یه ک لە قالبی باسی دیموکراسیدا جیگای نابیتەوه به لکو سوکایه تییه کی ناشرین و ئاشکرایه به خەلک. کەسانیک کە خۆیان هۆشیاری ئەوه یان هیه و بریان کردوه ته وه کاری سیاسی بکەن و حزبی خۆیان دروست بکەن، به پیی کام پرهنسیپ قانون پییان دەلی نه خیر ئیوه نا هوشیارو نارۆشنیرو هیچ نه زانن بۆیه مۆله تان پی نادری. یان ئیوه له بهر ئەوه ی سه ره ک خیل و دیوه خانداری خاوه ن عه شیره ت نین، جیگا و ریگای کۆمه لاتی تان لەگەل کاری حزبی و سیاسی نایه ته وه. ئەمە فه ره نگ و ته قلیدی داریوی فیودالیزمه کە تازه به تازه رو به رووی خەلکی موته مه دنی کوردستان ده کریته وه.

ئەو ته عدیلاته هیچ بواریک بۆ دروست بوونی حزبیک ناهیلیتەوه کە لە رووی سیاسیه وه سه ربه خۆبیت لە پارتنی و ده سه لاته که ی. ئەوه چ مەرجیک سە یرو سه مه ره یه کە هەر حزبیک بۆ بە دەست هینانی هەر کۆمه ک و هاوکاری و پشتیوانیه کی دەرەکی دەبی لە پیشدا ره زامه ندی حکومه تی پارتنی وەرگری. پرسیار ئەوه یه کە خەلکی ئازادیخواز لە دژی بی مافییه کی هه مه لایه نه

که له سایه‌ی دهسه‌لاتی پارتی و یه‌کی‌تیدا گیرۆده‌ین، ژنان و لاوانی نارازی و به‌ده‌نگه‌اتوو له دژی یاسا و داب و نه‌ریت و فره‌ه‌نگی دواکه‌وتوانه‌و ناموسپه‌رستانه‌و ژنکوژانه‌ی ئەوان، کریکاران که له‌سایه‌ی دهسه‌لاتی ئەم حزبانه‌دا تا ئیستا به‌هه‌مان بریاری پزیمی به‌عس ئینکاری له کریکاربوون و سه‌رجه‌م مافه کریکاریه‌کانیان ده‌کریت و برسیتی و بیکاری و هه‌ژاری و بی‌مافی ژبانی وورد کردوون، وه سه‌ره‌ئه‌نجام حزبی کۆمۆنیستی کریکاری و پارتی کاری سه‌ره‌خۆو ریخراوی سه‌ره‌خۆی ئافره‌تان و هه‌ر حزب و ریخراویکی دیکه که له لایه‌ن ئەم حزبانه‌وه سه‌رکوت ده‌کرین و ریگری بۆ هه‌لسورانیان پیکدی‌ت، ئەگه‌ر بیان‌ه‌وی هاوکاری و پشتیوانیه‌کی ده‌ره‌کی به‌ده‌ست به‌یئن دژی ئەو پیشیلکاریانه‌ی دهسه‌لاته‌که‌ی پارتی، چۆن ده‌کری به‌شیوه‌ی یاسایی ره‌زانه‌ندی حکومه‌تی پارتی بۆ وه‌رگرن؟ وا دیاره ئەم چه‌ند ساڵه پارتی له لایه‌ن رای گشتی ده‌روه‌وه‌و هیزه‌کانی لایه‌نگر له ئازادی و مافه‌کانی ئینسان گه‌لیک زه‌ختی که‌وتوته سه‌ر بۆیه ئیستا له نه‌خشه‌ی "پته‌وکردنه‌وه‌ی پرۆسه دیموکراسیه‌که‌یی و گونجاندنی له‌گه‌ل هه‌ل‌ومه‌رجی ئەمرۆدا" ده‌یه‌وی به‌ر به‌هه‌ر هه‌ولیک بۆ توندکردنه‌وه‌ی ئەم زه‌خته‌و په‌رده هه‌لمالین له‌سه‌ر سیاسه‌ت و کارکرده‌کانی له‌ده‌روه‌ه‌ بگریت و هه‌ر په‌یوه‌ندی و هاوکاریه‌کی ده‌ره‌کی نه‌خرابیته‌ پاکه‌تی زه‌رده‌وه‌و به‌شانوبال هه‌لدانی پارتی و دهسه‌لاته‌که‌ی له‌گه‌ل نه‌بی‌ت، بواری پێنه‌دات. پارتی به‌مه‌رجه‌کانی پێشووی ده‌یه‌وی کوردستان بۆ خۆی و بزوتنه‌وه‌که‌ی پاوان بکات و به‌م مه‌رجه‌ش ده‌یه‌وی ته‌نانه‌ت مه‌یدانی ده‌روه‌هی وولات و ئاستی جیهانی‌ش له نه‌یارانی سیاسی خۆی دابخات.

به‌شی ته‌واوکه‌ری ئەم قه‌یدوبه‌نده ئیستبدادیا‌نه ئەوه‌یه که له‌م ئالوگۆرانه‌دا ئیتر ته‌نانه‌ت به‌بی به‌ریخستنی دادگای کارتۆنی و نمایشیش، راسته‌وخۆ دهسه‌لاتی داوه به‌ وه‌زاره‌تی ناوخۆی تا به‌به‌هانه‌ی لادان له "مه‌فهومی ئەمنی قه‌ومی و بنه‌ما و مه‌به‌ده‌ی نیشتمانی و ئامانج و ستراتیژی خه‌لکی کوردستان" هه‌ر رۆژنامه‌و ته‌له‌فزیون و رادیو و که‌نالیکی راگه‌یاندن به‌ویست و فه‌رمانی ئەوان نه‌جولایه‌وه‌ داخه‌ن. هه‌لبه‌ت یه‌کی‌تی و پارتی پێشتر به‌بی بوونی قانونیکی واش هه‌میشه ئەم کاره‌یان کردوه‌و نمونه‌کانی زۆرن، به‌لام ئەمرۆ به‌ ئاشکرا و قانونی ئەمه راده‌گه‌یه‌نری ئەمه‌ش هه‌نگاویکی تازه‌یه له‌ ریگای به‌ریکردنی ئیستبدادی ره‌ش و خۆیناویدا. "ئەمنی قه‌ومی و بنه‌ما و مه‌به‌ده‌ی نیشتمانی و ئامانج و ستراتیژی خه‌لکی کوردستان" کۆمه‌لیک ده‌سته‌واژه‌ی پوچ و فریوکارانه‌ن، به‌ده‌ر له‌ ناوه‌رۆک و ماهیه‌تیان هیچ پێوانه‌یه‌کی‌ش بۆ ده‌خاله‌تی خه‌لک و هیزه‌کانی دیکه له‌ ئارادا نیه‌ بۆ دیاری کردن و حوکمدان له‌سه‌ر ئەوه‌ی مانایان چیه‌و سیاسه‌ت و کرده‌وه‌ی کام حزب له‌گه‌لیان ته‌با و هی کام حزب له‌گه‌لیان ناته‌بایه. ئەو حوکمانه له‌لایه‌ن "سه‌رۆک" هوه‌ ده‌بریته‌وه‌و دواتر له‌لایه‌ن "حکومه‌ت و په‌رله‌مان" یکی ناشه‌رعیه‌وه به‌ ناوی نوینه‌رانی خه‌لکه‌وه‌ مۆری لی‌ ده‌دری. له‌م مه‌که‌دا هه‌میشه‌ سیاسه‌تی ئەحزابی حاکم له

پراکیشانی دەستی سوپا و دەزگای جاسوسی و تیروۆیستی دەولەتانی بەعس و تورکیا و ئێران، لە شەرو کوشتاری کۆنەپەرستانە ی ناوخواپیان و ئاوارە و دەربەدەر کردنی دەیان ھەزار کەس و خاپور و ئێران کردنی ھەزاران مال، لە بە تالان بردنی داھاتی ولات و خەرج کردنی بۆ پیکەوہ نانی ملیشیا و دامودەزگای حزبی و رازاندنەوہی کۆشک و تەلاری بەرپرسیانی حزبیان، لە بەندوبەستی کۆنەپەرستانە ی جۆراوجۆریان لەگەل تیروۆریزمی ئیسلامی و ھاوکاری کردنیان ... ھەمووی بە تەبا لەگەل "ئەمنی قەومی و بنەما و مەبدەئی نیشتمانی و نامانج و ستراتییژی خەلکی کوردستان" لە قەلەم دەدری و ھەمیشەش سیاسەت و کارکردی ئەحزابی سیاسی ئازادپەروەز بۆ بەرگری لە ئازادی و مافەکانی خەلک و ئەمنیەتی کۆمەلگاو پێشکەوتنخوازی و ئایندەییەکی درەخشان و وەستانەوہ دژی سیاسەت و کارکردی دژ بە خەلکی ئەحزابی حاکم، بە ناکۆک لەگەل ئەو دەستەواژانە لیکدەدریئەوہ و بەم جۆرەش حوکمی سەرکوتیان دەردەکریئ.

ھەموو ھونەری ئەو دەستەواژە فریوکارانانە لەمەدایە.

بەلام خەلکی کوردستان و ھیزە سیاسییەکان دەبێ بەم سیاسەت و بریارە ی پارٹی پراچلەکی، ئەمە زەنگی خەتەرە کە لیدەدری، ئەو ئستبدادە ی بە پاپەرین لە دەرگاوە دەرکراو رامالرا، دەیەوی لە پەنجەرەوہ بگەریئەوہ. ئەگەر ئەو قانون و قەیدوبەندانە داسەپینریئ ئیتر تروسکایی و نوزەییەک لە ئازادی شوینەواری نامینێ. جیگای خویەتی سەرنجیک لە قانونەکانی بەعس بدری و قەیدوبەندەکانی لەگەل ئەمانەدا بەراورد بکری تا ئەم مەترسیە ببینریئ. ئەم ھەنگاوە دەبێ ناکام بکریئەوہ و خەلک و ھیزە سیاسەکان بۆ بەرگری لە ئازادی سیاسی بی قەیدو شەرت لە مەیدان پراوەستن.